

ПОЛІТИЧНИЙ КАПІТАЛ: МУЛЬТИАСПЕКТНИЙ ФЕНОМЕН В ПРОСТОРІ ПОЛІТИКИ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Розглядаються основні наукові трактування поняття «політичний капітал», проводиться його аналіз, розкриваються основні характеристики, структурні і функціональні елементи, можливості його відтворення.

Ключові слова: політичний капітал, довіра, теоретичні концепції.

Abstract

The main scientific interpretation of the concept of "political capital", conducted its analysis revealed the main characteristics, structural and functional elements, the possibility of playing it.

Keywords: political capital, trust, theoretical concepts..

Тема політичного капіталу стає все більш популярною в українській політичній науці. Але щодо суті цього феномену, то його розуміння, зазвичай зводиться до таких категорій як «політична довіра», «кредит довіри», «сукупність ресурсів», які не дають в цілому системної оцінки цього явища [1]. Згідно концепції П. Бурдьє, політичний капітал, є «кредитом, заснованим на вірі і визнанні, точніше на численних кредитних операціях, за допомогою яких агенти наділяють людину (або предмет) рівно такою владою, яку вони за нею визнають [2, с. 208]».

Політичний капітал, як і будь-який капітал взагалі, має свою досить складну структуру. Спираючись на наукові дослідження, в цілому можна виокремити основні його елементи:

- 1) особистісний політичний капітал (чарівність, здібності, популярність);
- 2) фінансовий політичний капітал (обсяг грошових коштів, який може бути направлений на підвищення електоральних можливостей конкретного політика);
- 3) інформаційний політичний капітал (можливість використовувати власні, або чужі мас-медіа для досягнення власних тактичних і стратегічних цілей);
- 4) адміністративний політичний капітал (адміністративний ресурс, який може бути задіяний для просування політика на цільову для нього посаду);
- 5) політичний капітал міжнародної підтримки (особисті зв'язки політика із зарубіжними лідерами і елітами, які можна ефективно задіяти в передвиборній і виборній ситуаціях) [1, с. 24].

Важливою передумовою формування політичного капіталу, — на думку А. Колодій, — є здатність політика викликати довіру, його надійність і відповідальність. Якщо політик послідовний у своїх переконаннях, дотримується слова, не міняє від виборів до виборів своїх політичних позицій та ідеологічних поглядів, то він поступово нагромаджує репутаційний політичний капітал, яким може користатись як під час виборів, так і в процесі здійснення публічної політики, можливо навіть - проведення так званих непопулярних реформ (якщо вони узгоджуються з його світоглядом та входять до його політичної програми, а не з'являються зненацька, невідомо звідки) [3].

Таким чином, політичний капітал можна розглядати в сукупності як суспільне визнання заслуг суб'єкта політичної діяльності, багатство взаємозв'язків в соціальному просторі, наявність суспільної підтримки і усвідомленої платформи в політичній діяльності. Виходячи з цього напрошується висновок, що в нашій державі у таких суб'єктів, як суспільні рухи, некомерційні організації, політична еліта і соціальні верстви і групи, такі ознаки відсутні або слабко виражені.

Говорячи ж про теоретичні концепції політичного капіталу, можна відзначити, що суб'єкти, пов'язані з політикою, поступово починають освоювати нові методи накопичення політичного капіталу, спираючись не тільки на свій досвід, а й на зарубіжні методики, як успішно випробувані на практиці, так і існуючі лише в теорії [4, с. 51]. Однак в більшості своїй «політичний капітал» розглядається в аспекті політичних подій, що відбуваються в країні (вибори, передвиборні кампанії, активність виборців), також активно він використовується в темах економічної спрямованості сучасності (витік капіталів за кордон у зв'язку з політичною нестабільністю в країні, проблеми, пов'язані зі вступом України до ЄС), приділяється увага і політичному капіталу особистості, і політичному капіталу української владної еліти.

В цілому поняття «політичний капітал» — неоднозначне і мультиаспектне, що вимагає детального розгляду та аналізу. Мультиаспектність цього поняття пояснюється багатогранністю і різноманітністю суспільних відносин (політичних, економічних), нестабільністю і ступінчастістю розвитку різних областей сучасного суспільства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Радаев В. Понятие капитала, формы капиталов и их конвертация [Электронный ресурс] / В. Радаев. — Режим доступа : <http://group27.narod.ru/ucbeba/files/ecsoc-capital-radaevv.pdf>. — Название с экрана.
2. Бурдьё П. Политический капитал [Текст] // Пьер Бурдьё. Социология политики. - Москва: Socio-Logos, 1993. - С. 208-215.
3. Белл Д. Грядущее постиндустриальное общество. Опыт социального прогнозирования [Текст] / Д. Белл ; Перевод с английского. — Изд. 2-ое, испр. и доп. — М. : Academia, 2004. — 788 с.
4. Політологія для вчителя : навч. посібн. для студ. педагогічних ВНЗ / за заг. ред. : К. О. Ващенко, В. О. Корнієнка. - К. : Вид-во імені М. П. Драгоманова, 2011. - 406 с.

Сіденко Юлія Вікторівна — студентка групи МОз-13, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: yuliaasidenko@gmail.com

Науковий керівник: *Корнієнко Валерій Олександрович* - кандидат історичних наук, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри суспільно-політичних наук, академік Української Академії політичних наук, м. Вінниця.

Yulia Sidenko - Student of the МОз -13, Faculty of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: yuliaasidenko@gmail.com

Supervisor: Valeri Kornienko - Ph.D., Doctor of Political Sciences, professor, head of social and political sciences, academician of the Ukrainian Academy of Political Science, the city of Vinnitsa.